

KROPSKI (Krobski) STEFAN Józef

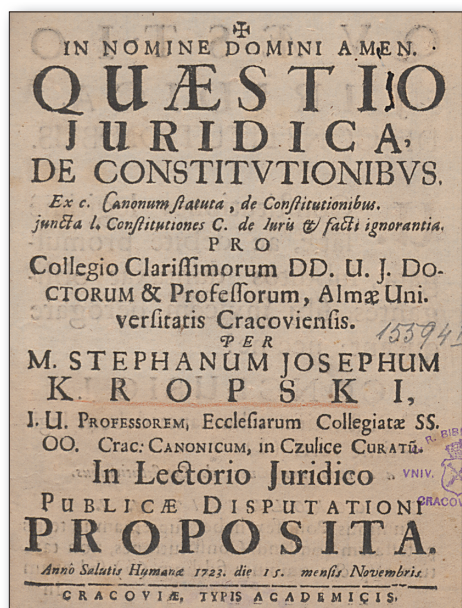
(zm. 1749 r.)

Pochodził z mieszczańskiej rodziny z Poznania. Jego krewnymi byli Adrian i Franciszek Krobscy, profesorowie Akademii Zamojskiej.

W swym rodzinnym mieście odbył nauki szkolne, a następnie udał się na studia do Krakowa, gdzie w 1696 r. uzyskał bakalaureat, a w 1698 – magisterium sztuk wyzwolonych. W latach 1699–1701 pracował jako profesor poetyki w Akademii Lubrańskiego w swym rodzinnym Poznaniu, a w latach 1698–1699, 1701–1704 oraz 1711–1713 nauczał jako docent – najpierw bezpłatnie, potem jako *extraneus* – na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Krakowskiego. Od 1705 r. tytułował się także sekretarzem królewskim. W 1713 r. został przyjęty do Kolegium Mniejszego, gdzie objął katedrę fundacji Andrzeja Rudowskiego. W 1715 r. był dziekanem Wydziału Filozoficznego, jednak już wówczas zapewne rozpoczął starania o zatrudnienie na Wydziale Prawa.

Starania te zostały uwieńczone powodzeniem najpóźniej w 1717 r., gdyż w semestrze letnim tegoż roku Kropski został przyjęty do Kolegium Prawniczego, będąc już bakałarzem praw. Po wstąpieniu do *Collegium Iureconsultorum* został Kropski obrany jego prepozytem. W latach 1717–1727 miał sprawować tę funkcję łącznie pięciokrotnie, a siedmiokrotnie był wybierany na konsyliarza. Obowiązującą kandydatów do kolegium rozprawę *pro loco* opublikował i poddał pod dysputę dopiero 15 listopada 1723 r. (*Quaestio iuridica de constitutionibus...*, Kraków 1723). Dysputę tę odbywał już jako dyrektor Kolegium Lubrańskiego w Poznaniu, którą to funkcję sprawował na mocy uchwały uniwersytetu z 22 stycznia t.r. Zakończywszy kadencję dyrektorską 25 listopada 1726 r., wrócił Kropski do Krakowa, gdzie objął najbardziej prestiżową profesurę kanonistyczną (*professio Magdalenistica*). Już jednak w 1728 r., w związku z zaprezentowaniem go przez uniwersytet na beneficjum prepozyta kolegiaty św. Anny, zobowiązał się

Karta tytułowa rozprawy Stefana Kropskiego
Quaestio iuridica de constitutionibus,
Kraków 1723 (BJ 15594 I Mag. St. Dr.)

do wystąpienia z Kolegium Prawniczego. Realizację tego zobowiązania ograniczył do wyprowadzki z kolegium, co zdjęło zeń związane z rezydowaniem w nim obowiązki, jednak faktycznie wystąpił z tego gremium dopiero w 1735 r. Wcześniej, na mocy decyzji uniwersytetu z 10 marca 1730 r., uzyskał zezwolenie na ubieganie się o stopień doktora prawa. Dnia 28 lutego 1732 r. został ogłoszony licencjatem praw, a tytuł doktora otrzymał 9 listopada 1733 r. Tegoż dnia przedstawił do dysputy swoją rozprawę z zakresu prawa karnego (*Quaestio iuridica de poenis...*, Kraków 1733).

Święcenia kapłańskie odebrał Kropski już przed 30 kwietnia 1704 r., gdy został proboszczem w Czulicach. Długo było to jego jedyne beneficjum kościelne; dopiero przed 16 października 1717 r. został on także kanonikiem kapituły kolegiackiej Wszystkich Świętych w Krakowie, a przed 30 października 1722 r. – dziekanem proszowickim. W dniu 9 marca 1728 r. objął natomiast Kropski prepozyturę kolegiaty św. Anny. Okazja do uzyskania kolejnego lukratywnego beneficjum pojawiła się dla niego już w 1730 r., gdy Jan Lukini, awansując na kancelarię kolegiaty Wszystkich Świętych, zwolnił beneficjum kantora (primiceriat) tamże. Kolegium Prawnicze wprowadziło zaproponowało na nie dwóch kandydatów spośród rezydujących w nim członków (Wojciecha Micińskiego i Walentego Lureńskiego), jednak Kropski energicznie wystąpił 30 października 1730 r. przeciw tej decyzji, uzyskując kolejnego dnia jej cofnięcie pod kilkoma warunkami (miał m.in. wpłacić aż 3 tysiące złotych do kasy kolegium oraz zobowiązać się do rewindykacji dochodów przedmiotowego beneficjum i załatwienia we własnym zakresie czynnej prezenty na nie ze strony krakowskiego magistratu), a 14 listopada t.r. objął przedmiotowe beneficjum.

Przebieg starań Kropskiego o primiceriat kolegiaty Wszystkich Świętych wskazuje, że cechował się on dużym zdecydowaniem i sprawnością działania. Te jego cechy były dostrzegane w różnych gremiach, do których należał, o czym świadczy powierzenie mu funkcji wymagających zdolności organizacyjnych: był nie tylko prepozytem Kolegium Prawniczego, lecz także dziekanem Wydziału Prawa i prokuratorem kolegiaty Wszystkich Świętych. Warto podkreślić, że z powodzeniem prowadził on sprawy kolegium przed sądami, w których kanonistyczna i romanistyczna wiedza prawnicza przydawały się w ograniczonym stopniu, konieczna za to była znajomość polskiego prawa ziemskiego – przed Trybunałem Koronnym oraz krakowskim sądem grodzkim. Był także Kropski cenionym panegirystą, jednak z utworów pochwalnych jego autorstwa znana jest tylko niewielka część.

Od 1741 r., ze względu na zaawansowany już wiek i pogarszający się stan zdrowia, zaczął ograniczać swą aktywność na uniwersytecie.

Zmarł w 1749 r., zapewne w Krakowie.

AUJ rkps 50 s. 100–137, *passim*; AUJ rkps 208 s. 57; BJ rkps 5359 II t. 6 fol. 120, 132–133; Estreicher Bibliografia 20 s. 288–289; W. Baczkowska, *Kropski (Krobski) Stefan*, PSB, t. 15, Wrocław 1970, s. 339–340; Michalewiczowie 5/1 s. 117; Nowicki Działalność s. 199, 334, 335; Szczepaniak Spis prałatów s. 95, 106, 110; Szczepaniak Spis prepozytów s. 113.